

Vergaderjaar 2009–2010

32 222 B

Wijziging van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2009 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inhoudsopgave	blz.
A. Artikelsgewijze toelichting bij het wetsvoorstel	2
B. Begrotingstoelichting	3
1. Leeswijzer	3
2. De beleidsmutaties	3
2.1. Overzicht beleidsmutaties	3
2.2. Het beleidsartikel	4
3. Het verdiepingshoofdstuk	5
3.1. Opbouw verplichtingen, uitgaven en ontvangsten vanaf de 1e suppletoire begroting	5
3.2. Toelichting op de nog niet eerder opgenomen mutaties	7
3.3. Integratie-uitkeringen	12
3.4. Decentralisatie-uitkeringen	13

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2009 te wijzigen.

Het in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikel wordt in onderdeel B. van deze memorie van toelichting toegelicht.

Wetsartikel 3 (verplichtingenbedrag bedoeld in artikel 5 van de Financiële-verhoudingswet)

Ingevolge artikel 5, eerste lid van de Financiële-verhoudingswet juncto artikel 6, vierde lid van de Invoeringswet Financiële-verhoudingswet, hebben de gemeenten gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkeringen en de aanvullende uitkeringen is opgenomen. Een toelichting op het bedrag van € 15 657 519 000 dat is vermeld in wetsartikel 3 wordt gegeven in paragraaf 3.1. De verplichtingenbedragen bedoeld in artikel 5, tweede lid van de Financiële-verhoudingswet ter zake integratie-uitkeringen en decentralisatie-uitkeringen zijn respectievelijk € 1 620 247 000 en € 333 125 000.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A. Th. B. Bijleveld-Schouten

De minister van Financiën,
W. J. Bos

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. LEESWIJZER

Bij een suppletore begroting ligt de nadruk niet op de beleidsprioriteiten, zoals in de ontwerpbegroting 2009, maar op de mutaties ten opzichte van deze ontwerpbegroting. De terugkoppeling over het gevoerde beleid in relatie tot de beleidsprioriteiten, zal centraal staan in de financiële verantwoording over 2009.

De indeling van deze suppletore begroting is als volgt. Paragraaf 2.1. start met het beschrijven van de beleidsmutaties. Kort zal worden toegelicht wat de omvang en de reden van de uitgavenmutaties is. Vervolgens wordt in paragraaf 2.2. («het beleidsartikel»), ingegaan op de «budgettaire gevolgen van beleid». Deze paragraaf geeft inzicht in de integrale uitgaven die samenhangen met de hoofdbeleidsdoelstelling. Hierin worden de veranderingen op artikelonderdeel-niveau belicht. In paragraaf 3.1. worden de mutaties in de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten weergegeven vanaf de 1e suppletore begroting. De mutaties die nog niet eerder zijn opgenomen in een begrotingshoofdstuk worden vervolgens toegelicht in paragraaf 3.2. Tot slot wordt in de paragrafen 3.3. en 3.4. ingegaan op respectievelijk de integratie-uitkeringen en de decentralisatie-uitkeringen

2. DE BELEIDSMUTATIES

2.1. Overzicht beleidsmutaties

Tabel B: Beleidsmutaties (x € 1 000)

	2009
Mutaties opgenomen in Ontwerpbegroting 2010 als Voorlopige Uitkomsten 2009:	
Pilot gemengde scholen (decentralisatie-uitkering)	140
Indexatie WOZ-kosten regeling	2 102
Indexatie WOZ-kosten regeling Waterschappen	788
Regeling cultuurparticipatie (decentralisatie-uitkering)	5 785
Bevorderen maatschappelijke participatie vrouwen uit etnische minderheden (toevoeging Delft) (Decentralisatie-uitkering)	50
Uitstel Wet Electronische Bekendmaking	175
Budget 40+ wijken (decentralisatie-uitkering)	30 000
Antillianengemeenten overbrugging 2009 (decentralisatie-uitkering)	4 462
SLOK extra middelen (decentralisatie-uitkering)	2 700
Maatregelen psychosociaal in AWBZ (decentralisatie-uitkering)	1 000
Totaal	47 202
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
Lokale preventieaanpak eergelateerd geweld (decentralisatie-uitkering)	790
Veilige publieke taak 2009 (decentralisatie-uitkering)	176
Spoorse doorsnijdingen (decentralisatie-uitkering)	19 807
Koplopers tijdbeleid 2009 (decentralisatie-uitkering)	50
Voorbeeldprojecten wijkeconomie (decentralisatie-uitkering)	6 000
Herbestemming aandachtswijken (decentralisatie-uitkering)	2 000
Polarisatie en radicalisering tranche 2009 (decentralisatie-uitkering)	1 711
Terugontvangsten Waarderingskamer 2008 naar AU	125
WMO: gevolgen pakketmaatregel Awbz	29 000
WMO: nominale indexatie 2009 huishoudelijke hulp (integratie-uitkering)	-5 100
WMO: dure woningaanpassingen (integratie-uitkering)	6 000
WMO: nominale indexatie 2009 voormalige Awbz subsidieregelingen (integratie-uitkering)	4 700
Innovatietrajecten: Proeftuinen inburgering (decentralisatie-uitkering)	877
Aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren (WWI-deel) (decentralisatie-uitkering)	5 518
Herstructurering bedrijventerreinen (EZ-deel) (decentralisatie-uitkering)	10 000
Herstructurering bedrijventerreinen (VROM-deel) (decentralisatie-uitkering)	9 000
Jeugdwerkloosheid 1e tranche (decentralisatie-uitkering)	42 700

	2009
Jeugdwerkloosheid 2e tranche (decentralisatie-uitkering)	17 100
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel (decentralisatie-uitkering)	- 69
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel (decentralisatie-uitkering)	- 158
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel OVA (decentralisatie-uitkering)	575
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel OVA (decentralisatie-uitkering)	327
Invoeringskosten WABO	25 000
Koplopers regeling homo emancipatiebeleid: toevoeging (decentralisatie-uitkering)	40
Vervangingsregeling raads- en statenleden	900
Elektronisch kinddossier	2 000
Schuldhelpverlening 2009 Spekmangelden (decentralisatie-uitkering)	3 569
Drugsoverlast Maastricht (decentralisatie-uitkering)	150
Gezinscoaches (decentralisatie-uitkering)	124
Schatkistbankieren	- 59
Totaal nieuwe mutaties	182 853
Totaal mutaties (uitgaven = verplichtingen)	230 055

2.2. Het beleidsartikel

In onderstaande tabel worden voor de verplichtingen, de uitgaven en de ontvangsten de budgettaire gevolgen van beleid van het gemeentefonds weergegeven. Hiermee worden de integrale uitgaven die samenhangen met de samengestelde beleidsdoelstelling (het nastreven van een adequate omvang van het gemeentefonds en het nastreven van een adequate verdeling van de middelen over de gemeenten) inzichtelijk gemaakt.

Tabel B1: Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

	Stand ontwerp- begroting 2009*	Mutaties 1ste suppletore begroting 2009	Stand 1ste suppletore begroting 2009	Mutaties 2de suppletore begroting 2009	Stand 2de suppletore begroting 2009
	(1)	(2)	(3)=(1+2)	(4)	(5)=(3+4)
Verplichtingen	17 662 917	- 270 883	17 392 034	230 055	17 622 089
Uitgaven:	17 454 178	16 944	17 471 122	230 055	17 701 177
<i>Apparaatsuitgaven</i>					
1. Kosten Financiële-verhoudingswet	2 091	1 000	3 091	- 59	3 032
2. Kosten Waarderingskamer	1 158	121	1 279	0	1 279
3. Budget A+O-fonds	5 887	0	5 887	0	5 887
4. Bijdrage aan VNG inzake WOZ-kosten	1 000	0	1 000	0	1 000
<i>Programma-uitgaven</i>					
1. Algemene uitkeringen en de aanvullende uitkeringen	15 866 208	- 189 691	15 676 517	60 090	15 736 607
2. Integratie-uitkeringen	1 564 334	50 313	1 614 647	5 600	1 620 247
3. Decentralisatie-uitkeringen	13 500	155 201	168 701	164 424	333 125
Ontvangsten:	17 454 178	16 944	17 471 122	230 055	17 701 177
<i>Apparaatsontvangsten</i>					
1. Terugontvangsten Waarderingskamer				125	125
<i>Programma-ontvangsten</i>					
1. Ontvangsten ex art. 4. Fvw	17 454 178	16 944	17 471 122	229 930	17 701 052

* Inclusief Nota van wijziging (Kamerstukken II 2008–2009, 31 700 B, nr. 5)

3. HET VERDIEPINGSHOOFDSTUK

3.1. Opbouw verplichtingen, uitgaven en ontvangsten vanaf de 1e suppletore begroting

Verplichtingen

Het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag voor de integratie-uitkeringen en de decentralisatie-uitkeringen zijn voor het uitkeringsjaar 2009 aan elkaar gelijk. Het verplichtingenbedrag voor het totaal van de algemene uitkeringen en de aanvullende uitkeringen, zoals opgenomen in artikel 3 van dit wetsvoorstel, bedraagt € 15 657 519 000. Normaliter is dit bedrag opgebouwd uit het bedrag dat als verplichting geldt voor het totaal van de algemene uitkeringen en de aanvullende uitkeringen en de behoedzaamheidsreserve (€ 208 739 000). Echter, door het tijdelijk buitenwerking stellen van de normeringssystematiek en de daarbij behorende tijdelijke afschaffing van de behoedzaamheidsreserve is het verplichtingenbedrag voor het totaal van de algemene uitkeringen en de aanvullende uitkeringen, zoals opgenomen in artikel 3 van dit wetsvoorstel, gelijk aan het bedrag dat als verplichting geldt voor het totaal van de algemene uitkeringen en de aanvullende uitkeringen. In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de verplichtingen van het gemeentefonds voor het jaar 2009 met € 230 055 000 te verhogen en te brengen op € 17 622 089 000.

De toelichting bij de mutaties, welke nog niet eerder zijn opgenomen in een begrotingsstuk, die onderdeel vormen van het bedrag van € 230 055 000 dat in tabel B2 is vermeld, wordt gegeven in paragraaf 3.2.

Tabel B2: Opbouw verplichtingenbedrag 2009 (x € 1 000)

Stand ontwerpbegroting (inclusief nota van wijziging) 2009	17 662 917
Mutaties 1ste suppletore begroting 2009	- 270 883
Stand 1ste suppletore begroting 2009	17 392 034
Mutaties opgenomen in Ontwerpbegroting 2010 als Voorlopige Uitkomsten 2009	47 202
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
Lokale preventieaanpak eergereleerd geweld (decentralisatie-uitkering)	790
Veilige publieke taak 2009 (decentralisatie-uitkering)	176
Spoorse doorsnijdingen (decentralisatie-uitkering)	19 807
Koplopers tijdbeleid 2009 (decentralisatie-uitkering)	50
Voorbeeldprojecten wijk economie (decentralisatie-uitkering)	6 000
Herbestemming aandachtswijken (decentralisatie-uitkering)	2 000
Polarisatie en radicalisering tranche 2009 (decentralisatie-uitkering)	1 711
Terugontvangsten Waarderingskamer 2008 naar AU	125
WMO: gevolgen pakketmaatregel Awbz	29 000
WMO: nominale indexatie 2009 huishoudelijke hulp (integratie-uitkering)	- 5 100
WMO: dure woningaanpassingen (integratie-uitkering)	6 000
WMO: nominale indexatie 2009 voormalige Awbz subsidieregelingen (integratie-uitkering)	4 700
Innovatietrajecten: Proeftuinen inburgering (decentralisatie-uitkering)	877
Aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren (WWI-deel) (decentralisatie-uitkering)	5 518
Herstructurering bedrijventerreinen (EZ-deel) (decentralisatie-uitkering)	10 000
Herstructurering bedrijventerreinen (VROM-deel) (decentralisatie-uitkering)	9 000
Jeugdwerkloosheid 1e tranche (decentralisatie-uitkering)	42 700
Jeugdwerkloosheid 2e tranche (decentralisatie-uitkering)	17 100
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel (decentralisatie-uitkering)	- 69

Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel (decentralisatie-uitkering)	- 158
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel OVA (decentralisatie-uitkering)	575
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel OVA (decentralisatie-uitkering)	327
Invoeringskosten WABO	25 000
Koplopers regeling homo emancipatiebeleid: toevoeging (decentralisatie-uitkering)	40
Vervangingsregeling raads- en statenleden	900
Elektronisch kinddossier	2 000
Schuldhelpverlening 2009 Spekmangelden (decentralisatie-uitkering)	3 569
Drugsoverlast Maastricht (decentralisatie-uitkering)	150
Gezinscoaches (decentralisatie-uitkering)	124
Schatkistbankieren	- 59
Subtotaal	182 853
Totaal mutaties 2de suppletore begroting 2009	230 055
Stand 2de suppletore begroting 2009	17 622 089
<i>Waarvan verplichtingenbedrag kosten Financiële-verhoudingswet</i>	<i>3 032</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Kosten Waarderingskamer</i>	<i>1 279</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Budget A+O-fonds</i>	<i>5 887</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Bijdrage aan VNG inzake WOZ-kosten</i>	<i>1 000</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Algemene uitkeringen</i>	<i>15 657 519</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Integratie-uitkeringen</i>	<i>1 620 247</i>
<i>Waarvan verplichtingenbedrag Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>333 125</i>

Uitgaven

In de onderstaande tabel B3 wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste mutaties die zich in de periode vanaf de ontwerpbegroting 2009 tot en met de tweede suppletore begroting 2009 hebben voorgedaan in de uitgaven. De weergegeven mutaties, welke nog niet eerder zijn opgenomen in een begrotingsstuk, worden in paragraaf 3.2 afzonderlijk toegeëlicht.

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de uitgaven van het gemeentefonds voor het jaar 2009 met € 230 055 000 te verhogen en te brengen op € 17 701 177 000.

Tabel B3: Opbouw uitgavenbedrag 2009 (x € 1 000)

Stand ontwerpbegroting (inclusief nota van wijziging) 2009	17 454 178
Mutaties 1ste suppletore begroting 2009	16 944
Stand 1ste suppletore begroting 2009	17 471 122
Mutaties opgenomen in Ontwerpbegroting 2010 als Voorlopige Uitkomsten 2009	47 202
Mutaties nog niet opgenomen in een begrotingsstuk:	
1) Lokale preventieaanpak eergeerelateerd geweld (decentralisatie-uitkering)	790
2) Veilige publieke taak 2009 (decentralisatie-uitkering)	176
3) Spoorse doorsnijdingen (decentralisatie-uitkering)	19 807
4) Koplopers tijdbeleid 2009 (decentralisatie-uitkering)	50
5) Voorbeeldprojecten wijkeconomie (decentralisatie-uitkering)	6 000
6) Herbestemming aandachtswijken (decentralisatie-uitkering)	2 000
7) Polarisatie en radicalisering tranche 2009 (decentralisatie-uitkering)	1 711

8) Terugontvangsten Waarderingskamer 2008 naar AU	125
9a) WMO: gevolgen pakketmaatregel Awbz	29 000
9b) WMO: nominale indexatie 2009 huishoudelijke hulp (integratie-uitkering)	- 5 100
9c) WMO: dure woningaanpassingen (integratie-uitkering)	6 000
9d) WMO: nominale indexatie 2009 voormalige Awbz subsidieregelingen (integratie-uitkering)	4 700
10) Innovatietrajecten: Proeftuinen inburgering (decentralisatie-uitkering)	877
11) Aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren (WWI-deel) (decentralisatie-uitkering)	5 518
12a) Herstructurering bedrijventerreinen (EZ-deel) (decentralisatie-uitkering)	10 000
12b) Herstructurering bedrijventerreinen (VROM-deel) (decentralisatie-uitkering)	9 000
13a) Jeugdwerkloosheid 1e tranche (decentralisatie-uitkering)	42 700
13b) Jeugdwerkloosheid 2e tranche (decentralisatie-uitkering)	17 100
14a) Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel (decentralisatie-uitkering)	- 69
14b) Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel (decentralisatie-uitkering)	- 158
15a) Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel OVA (decentralisatie-uitkering)	575
15b) Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel OVA (decentralisatie-uitkering)	327
16) Invoeringskosten WABO	25 000
17) Koplopers regeling homo emancipatiebeleid: toevoeging (decentralisatie-uitkering)	40
18) Vervangingsregeling raads- en statenleden	900
19) Elektronisch kinddossier	2 000
20) Schuldhulpverlening 2009 Spek mangelden (decentralisatie-uitkering)	3 569
21) Drugsoverlast Maastricht (decentralisatie-uitkering)	150
22) Gezinscoaches (decentralisatie-uitkering)	124
23) Schatkistbankieren	- 59
Subtotaal	182 853
Totaal mutaties 2de suppletore begroting 2009	230 055
Stand 2de suppletore begroting 2008	17 701 177
<i>Waarvan uitgavenbedrag kosten Financiële-verhoudingswet</i>	<i>3 032</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Kosten Waarderingskamer</i>	<i>1 279</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Budget A+O-fonds</i>	<i>5 887</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Bijdrage aan VNG inzake WOZ-kosten</i>	<i>1 000</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Algemene uitkeringen</i>	<i>15 736 607</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Integratie-uitkeringen</i>	<i>1 620 247</i>
<i>Waarvan uitgavenbedrag Decentralisatie-uitkeringen</i>	<i>333 125</i>

Ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de inkomsten op grond van artikel 4 van die wet over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting van het gemeentefonds voor 2009 worden de ontvangsten, analoog aan de uitgaven, met € 230 055 000 verhoogd en gebracht op € 17 701 177 000.

3.2. Toelichting op de nog niet eerder opgenomen mutaties

1) Lokale preventieaanpak eengerelateerd geweld (decentralisatie-uitkering)

De minister voor Wonen, Wijken en Integratie stelt middelen beschikbaar voor een decentralisatie-uitkering aan een aantal gemeenten, voor het realiseren van een lokale aanpak op samenwerking tussen migranten-

groepen en instanties en een preventieaanpak met onderwijsinstellingen, als onderdelen van de lokale aanpak van eergerelateerd geweld.

2) Veilige publieke taak 2009 (decentralisatie-uitkering)

Dit betreft een overboeking van het ministerie van BZK in verband met de ondersteuning en stimulering van de aanpak op lokaal niveau van de invoering en borging van veiligheidsbeleid op het gebied van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak. In dit verband zal in 2009 aan een zestal gemeenten middels een zogenaamde decentralisatie-uitkering middelen ter beschikking worden gesteld.

3) Spoorse doorsnijdingen (decentralisatie-uitkering)

Het kabinet heeft voor een tweede tranche spoorse doorsnijdingen een plafondbedrag van € 141 miljoen ter beschikking gesteld. Doel van deze middelen is het opheffen of verminderen van de barrièrewerking van het spoor, ook wel spoorse doorsnijdingen genoemd. Ook deze tweede tranche is erop gericht decentrale overheden te stimuleren om bestaande plannen op korte termijn uit te voeren. De uitkeringen lopen als decentralisatie-uitkering via het gemeentefonds. Voor 2009 betreft het een bedrag van € 19,8 miljoen.

4) Koplopers tijdbeleid 2009 (decentralisatie-uitkering)

Het kabinet wil de combinatie van werk en privé beter mogelijk maken, ondermeer door meer flexibiliteit in openings- en arbeidstijden en door uitbreiding van plaatsafhankelijke dienstverlening. Gemeenten en provincies spelen een belangrijke rol bij tijdbeleid. De minister van OCW heeft in juni 2007 en mei 2008 bestuurlijke afspraken over tijdbeleid gemaakt met een aantal provincies en gemeenten. Deze «koplopers» ambiëren een verdergaande rol in het organiseren van een flexibel aanbod van dienstverlening in de eigen provincie of gemeente. Zij kijken niet alleen naar de wensen voor bijstelling van de eigen dienstverlening, maar gaan ook het gesprek aan met zorg- en dienstverleners binnen de gemeente. In 2009 wordt de groep «koplopers» uitgebreid met de gemeente Kampen. Deze nieuwe «koploper» wordt voor het invullen van de voorbeeldrol ondersteund met een eenmalige financiële bijdrage van € 50 000.

5) Voorbeeldprojecten wijk economie (decentralisatie-uitkering)

Bij aanvang van het Grote Stedenbeleid III (GSB III) is € 10 miljoen gereserveerd voor kansen en bedreigingen tijdens de looptijd 2005 t/m 2009. Hiervan resteert nog € 6 miljoen. Met de G4 en de G27 is afgesproken om dit bedrag te besteden aan voorbeeldprojecten wijk economie. Op 10 december 2008 heeft de minister van Economische zaken een brief gestuurd aan de 31 grote steden met het verzoek om voorstellen in te dienen voor de voorbeeldprojecten wijk economie. Door 8 gemeenten (Zwolle, Hengelo, Lelystad, Breda, Amersfoort, Deventer, Heerlen en Schiedam) ingediende projectvoorstellen voldoen aan de in de bijlage van de brief opgenomen criteria. Zij ontvangen via een decentralisatie-uitkering in totaal € 6 miljoen in 2009.

6) Herbestemming aandachtswijken (decentralisatie-uitkering)

In de nota «Een cultuur van ontwerpen, visie architectuur en ruimtelijk ontwerp» is voor de periode 2009–2012 een impuls van € 8 miljoen aangekondigd voor het stimuleren van herbestemming van waardevol en karakteristiek erfgoed en herontwikkeling van bijzondere terreinen in de veertig aandachtswijken. De impuls is bedoeld als financiële bijdrage in de planontwikkelingsfase van herbestemmings- en herontwikkelingsprojecten. Het budget zal in twee tranches worden uitgekeerd aan gemeenten. Negen gemeenten ontvangen vanuit de eerste tranche in totaal een bedrag van € 3,6 miljoen voor 28 herbestemmings- en herontwikkelings-

projecten in verschillende aandachtswijken. Het bedrag zal als decentralisatie-uitkering worden uitgekeerd in de verhouding € 2 miljoen in 2009 en € 1,6 miljoen in 2010.

7) Polarisatie en radicalisering tranche 2009 (decentralisatie-uitkering)
Op 27 augustus 2007 heeft het kabinet het actieplan Polarisatie en Radicalisering aan de Tweede Kamer aangeboden. Belangrijkste onderdeel van dit actieplan is ondersteuning en stimulering van de aanpak van polarisatie en radicalisering op lokaal niveau. De wijze van ondersteuning en stimulering van de aanpak op lokaal niveau geschiedt via het gemeentefonds in de vorm van een decentralisatie-uitkering polarisatie en radicalisering. In 2009 wordt deze aan 11 gemeenten uitgekeerd voor een totaalbedrag van € 1,711 miljoen. Hiermee worden 59 gemeenten bereikt, aangezien een aantal gemeenten van de mogelijkheid gebruik hebben gemaakt om namens meerdere gemeenten een plan van aanpak in te dienen.

8) Terugontvangsten Waarderingskamer 2008 naar AU
De waarderingskamer heeft in februari van dit jaar de jaarrekening over 2008 uiteindelijk € 250 349 lager vastgesteld. Vanuit het gemeentefonds wordt voorzien in een gedeeltelijke financiering van de apparaatsuitgaven van de waarderingskamer. Volgens bestaande afspraken komt nu 50% van het genoemde bedrag ten goede aan de algemene uitkering van het fonds.

9a) WMO: gevolgen pakketmaatregel Awbz
Voor 2009 is incidenteel € 29 miljoen beschikbaar ter dekking van de gevolgen van de pakketmaatregel Awbz. De € 29 miljoen wordt via maatstaven in het cluster Maatschappelijke zorg van de algemene uitkering verdeeld.

9b) WMO: nominale indexatie 2009 huishoudelijke hulp (integratie-uitkering)
De beschikbare middelen voor het budget huishoudelijke hulp WMO 2009 worden bijgesteld op grond van het definitieve nominale indexpercentage van 3,17%. Het voorcalculatorische percentage 2009 was 3,67%. Hierdoor wordt het budget met € 5,1 miljoen neerwaarts bijgesteld.

9c) WMO: dure woningaanpassingen (integratie-uitkering)
De beschikbare middelen voor de dure woningaanpassingen moeten uiteindelijk geheel aan het WMO budget worden toegevoegd. In 2008 is er een bedrag van € 9 miljoen incidenteel aan het WMO budget toegevoegd. Vanaf 2009 is er een bedrag van € 12 miljoen structureel toegevoegd. Dit bedrag wordt nu met € 6 miljoen structureel verhoogd tot € 18 miljoen.

9d) WMO: nominale indexatie 2009 voormalige Awbz subsidieregelingen (integratie-uitkering)
De beschikbare middelen voor enkele voormalige Awbz subsidieregelingen (DBWZ, Zvp GGZ, CVTM en VTA en collectieve GGZ) en voor de uitvoeringskosten WMO worden voor 2009 geïndexeerd op grond van het definitieve nominale indexpercentage van 3,17%. Dit leidt tot een positieve bijstelling van € 4,7 miljoen structureel.

10) Innovatietrajecten: Proeftuinen inburgering (decentralisatie-uitkering)
Met betrekking tot de proeftuinen inburgering heeft de minister van WWI met een aantal gemeenten afspraken gemaakt over het uitvoeren van experimentele trajecten in zogenaamde proeftuinen. In de proeftuinen staat de kwaliteitsverbetering van inburgeringstrajecten centraal. In de experimentele trajecten worden organisatorische en didactische factoren (succesfactoren) uitgezet en gemonitord, dit om de effectiviteit en de

efficiëntie van deze succesfactoren te meten. Naast het meten van de succesfactoren moeten de proeftuinen antwoord geven op de vraag in hoeveel tijd het taalniveau van het inburgeringsexamen of het staatsexamen NT2 behaald kan worden. De minister van WWI stelt voor de uitvoering van deze proeftuinen éénmalig middelen ter beschikking welke in 2009 zijn toegevoegd aan het gemeentefonds. De proeftuinen zijn beschreven in afzonderlijke projectplannen van de betreffende gemeenten en hebben een looptijd over de jaren 2009 en 2010. De verdeling vindt plaats op basis van het aantal klassen inburgeraars en kan worden ingezet voor de proeftuinen. De financiële tegemoetkoming bedraagt € 8 000 per klas.

11) Aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren (WWI-deel) (decentralisatie-uitkering)

Op 30 januari 2009 is de kabinetsbrief Grenzen stellen en Perspectief bieden, aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren naar de Tweede Kamer gestuurd (Kamerstukken II, vergaderjaar 2008–2009, 31 268, nr. 13). Hierin is aangekondigd dat Rijk en gemeenten samen de problemen aan gaan pakken. Het Rijk stelt hiertoe middelen beschikbaar aan een aantal gemeenten waar deze problematiek sterk speelt. De Minister van WWI stelt hiertoe een bedrag van € 5,5 miljoen in 2009 beschikbaar.

12a en b) Herstructurering bedrijventerreinen (EZ-deel en VROM-deel) (decentralisatie-uitkering)

Het gemeentefonds wordt in 2009 met in totaal € 19 miljoen incidenteel verhoogd ten gunste van vier gemeenten (Zutphen, Velsen, Helmond en Zaanstad). Dit naar aanleiding van en conform de Motie Van Heugten (Kamerstuknummer 31 700 XI, nummer 16 herdruk) betreffende de herstructurering van bedrijventerreinen. Randvoorwaarden hierbij zijn dat de medeoverheden voor tenminste een gelijkwaardig bedrag mee-investeren en dat het project binnen drie jaar tot uitvoering komt.

13a en b) Jeugdwerkloosheid (decentralisatie-uitkering)

Om de jeugdwerkloosheid te bestrijden maakt het kabinet met 30 regio's (centrumgemeenten) afspraken in regionale convenanten. Regio's dienen regionale plannen in waarin zij aangeven welke concrete resultaten de regio wil behalen conform de ambities van het kabinet, welke acties daarvoor in gang worden gezet en wat er gedaan wordt voor kwetsbare groepen. In totaal is er incidenteel voor deze regionale plannen € 153 miljoen beschikbaar voor 2009–2011. De middelen 2009 worden verdeeld op basis van het aantal schoolverlaters t/m MBO-niveau en het aantal jeugdwerklozen in de regio, waarbij beide indicatoren even zwaar wegen. Regio's waarvan de actieplannen zijn goedgekeurd, ontvangen 42,7 miljoen voor de 1e tranche en 17,1 miljoen voor de 2e tranche in 2009.

14a en b) Impuls Brede scholen Combinatiefuncties (decentralisatie-uitkering)

Correctie van de Impuls Brede scholen Combinatiefuncties vanwege het op het laatste moment uitvallen van de gemeenten Achtkarspelen en Barneveld.

15) Impuls Brede scholen Combinatiefuncties oVA (decentralisatie-uitkering)

Toekenning van de Overheidsbijdrage in de Arbeidsontwikkeling (OVA) voor de Impuls Brede scholen Combinatiefuncties. De bijdragen aan de deelnemende gemeenten betreffen voor 100% loonkosten. De deelnemende gemeenten worden gecompenseerd voor de gestegen loonkosten. De OVA bedraagt 3,42% voor het VWS-deel en 4,38% voor het OCW-deel voor 2009.

16) Invoeringskosten WABO

In het extra Bestuurlijk overleg Financiële verhouding (Bofv) van 21 oktober 2008 is geconcludeerd dat het Rijk € 62 miljoen als invoeringskosten van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO) erkent. Van dit bedrag is € 22 miljoen bij 1e suppletore begroting 2009 (Kamerstukken II 2008–2009, 31 965 B, nrs. 1 en 2) als onderdeel van de aanvullende bestuurlijke afspraken ter beschikking gesteld. Het restant van € 40 miljoen betaalt het ministerie van VROM. Van deze € 40 miljoen is in 2008 bij 2e suppletore begroting € 15 miljoen overgeboekt naar het gemeentefonds (Kamerstukken II 2008–2009, 31 792 B, nrs. 1 en 2). In het Bofv van 31 augustus 2009 is besloten de resterende 25 miljoen niet via een specifieke uitkering maar via de algemene uitkering van het gemeentefonds beschikbaar te stellen.

17) Koplopers regeling homo emancipatiebeleid: toevoeging (decentralisatie-uitkering)

Minister Plasterk van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft koploperovereenkomsten lesbischen homo-emancipatiebeleid gesloten met een aantal gemeenten. De koploper overeenkomst vloeit voort uit de nota «Gewoon homo zijn», waarin het kabinet het lesbisch- en homo-emancipatiebeleid van 2008 tot en met 2011 uiteenzet. Gemeenten die deze overeenkomst getekend hebben ontvangen een bedrag voor de uitvoering van de overeenkomsten. Voor 2009 t/m 2011 is ook met Dordrecht en Heerlen een overeenkomst gesloten.

18) Vervangingsregeling raads- en statenleden

Het Rijk heeft middelen toegezegd aan de gemeenten en provincies voor een tijdelijke vervangingsregeling voor zwangere en langdurig zieke raads- en statenleden vanaf 2007. Deze middelen zijn echter nooit toegevoegd aan het gemeentefonds en provinciefonds. Deze middelen worden nu met terugwerkende kracht voor de jaren 2007 tot en met 2009 toegevoegd. Voor gemeenten gaat het om € 300 000 per jaar. Voor provincies om € 16 000 per jaar.

19) Elektronisch kinddossier.

Betreft de resterende financiële middelen van de Stichting EKD.NL. Dit dient als een extra bijdrage aan gemeenten voor de invoering van de digitale dossiers jeugdgezondheidszorg (elektronisch kinddossier).

20) Schulphulpverlening 2009 Spekmangelden (decentralisatie-uitkering)

In de Ministerraad van 19 juni 2009 heeft het Kabinet besloten om de extra middelen (totaal € 130 miljoen voor de jaren 2009 tot en met 2011) die het Kabinet in verband met de economische crisis beschikbaar heeft gesteld voor het opvangen van het verwachte extra beroep op schuldhulpverlening via een Specifieke Uitkering aan gemeenten beschikbaar te stellen. Uitzondering daarop zijn de «Spekmangelden» voor 2009. Dit zijn de gelden voor aanpak van probleemschulden op wijk- en buurniveau met een rol voor vrijwilligers. Deze gelden lopen als een decentralisatie-uitkering via het gemeentefonds.

21) Drugsoverlast Maastricht (decentralisatie-uitkering)

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft eenmalig € 150 000 beschikbaar gesteld voor het plan «Limburg trekt z'n grens». Het plan heeft onder andere als doel een einde te maken aan de (soft-) drugsoverlast waarmee Limburg als grensprovincie en Maastricht worden geconfronteerd.

22) Gezinscoaches (decentralisatie-uitkering)

Naar aanleiding van de problematiek met overlastgevende Marokkaans-Nederlandse jongeren is besloten om in 2009 middelen voor de bekosti-

ging van gezinscoaches uit te keren aan de gemeenten Culemborg en Roermond via een decentralisatie-uitkering van € 124 000 in het gemeentefonds.

23) Schatkistbankieren

Overheveling budget voor het onderzoek naar de effecten van schatkistbankieren voor de financiering van decentrale overheden en de sectorbanken in het bijzonder.

3.3. Integratie-uitkeringen

Als een toevoeging aan de algemene uitkering van het gemeentefonds in één keer bezwaarlijk is vanwege de omvang van de herverdeeleffecten wordt normaliter gesproken een integratie-uitkering toegepast. De integratie-uitkering voorziet dan in een geleidelijke overgang van specifieke uitkering of eigen inkomsten naar de algemene uitkering. In tabel B4 wordt een overzicht gegeven van de integratie-uitkeringen in 2009.

Tabel B4: Overzicht integratie-uitkeringen gemeentefonds (x € 1000)

	2009
Ontwerpbegroting 2009:	
WMO	1 492 300
Amendement De Pater	25 000
WUW-middelen	19 416
Tijdelijke stimuleringsregeling intensivering en controle (TSIOC)	9 690
Regionale Platforms Fraudebestrijding	2 006
Ondersteuning bibliotheken	5 791
Drank- en Horecawet (Pilot) BZK-deel	1 087
Drank- en Horecawet (Pilot) VWS-deel	1 088
Pilot VVE Groningen	1 600
Pilot VVE Limburg en Drenthe	3 000
Koplopers regeling homo emancipatiebeleid	440
Aanpak Kindermishandeling	2 916
Stand ontwerpbegroting 2009	1 564 334
1ste suppletore begroting 2009:	
WMO: Dure woningaanpassingen	12 000
WMO: Volledig Pakket Thuis	27 700
Correctie waterschapswegen (knelpunten verdeelproblematiek)	2 750
Wijziging betalingsverloop integratie-uitkeringen 2008	- 45
Correctie aanpak kindermishandeling	- 2 916
Drank- en Horecawet (Pilot) BZK-deel	- 1 087
Drank- en Horecawet (Pilot) VWS-deel	- 1 088
Pilot VVE Groningen	- 1 600
Pilot VVE Limburg en Drenthe	- 3 000
Koplopers regeling homo emancipatiebeleid	- 440
Ondersteuning bibliotheken	- 5 791
Uitvoeringskosten inburgering	23 830
Stand 1ste suppletore begroting 2009	1 614 647
Mutaties opgenomen in Ontwerpbegroting 2010 als Voorlopige Uitkomsten 2009:	
2de suppletore begroting 2009:	
WMO: nominale indexatie 2009 huishoudelijke hulp	- 5 100
WMO: dure woningaanpassingen	6 000
WMO: nominale indexatie 2009 voormalige Awbz subsidieregelingen	4 700
Stand 2de suppletore begroting 2009	1 620 247

3.4. Decentralisatie-uitkeringen

Vanaf 2008 (wijziging Financiële-verhoudingswet) bestaat binnen het gemeentefonds naast de algemene uitkering en de integratie-uitkering ook de decentralisatie-uitkering. Deze uitkering is noodzakelijk om de kabinetsdoelstelling om het aantal specifieke uitkeringen te verminderen te realiseren. De verdeling van de decentralisatie-uitkering volgt evenmin als de integratie-uitkering de regels van de verdeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds. Anders dan bij de integratie-uitkering, waar de termijn van overheveling naar de algemene uitkering van te voren min of meer vaststaat, ontbreekt bij de decentralisatie-uitkering een dergelijke termijn. Dat maakt de uitkering geschikt voor de overheveling van specifieke uitkeringen, ook als die termijn nog niet bekend is. Ook maakt het de uitkering geschikt voor middelen die slechts tijdelijk beschikbaar zijn. In de praktijk voorziet de decentralisatie-uitkering in een behoefte. Alleen al door zijn aankondiging heeft hij nieuwe specifieke uitkeringen voorkomen en zijn bestaande specifieke uitkeringen overgeheveld naar het gemeentefonds. In tabel B5 is een overzicht opgenomen van de decentralisatie-uitkeringen in 2009.

Tabel B5: Overzicht decentralisatie-uitkeringen gemeentefonds (x € 1000)

	2009
Ontwerpbegroting 2009:	
Beeldende kunst en vormgeving	13 500
Stand ontwerpbegroting 2009	13 500
1ste suppletore begroting 2009:	
Wijziging betalingsverloop decentralisatie-uitkeringen 2008	619
Wijkactieplannen	58 500
Bewonersinitiatieven wijken G31	9 300
Bewonersinitiatieven wijken G18	15 000
Regeling taalcoaches G50	2 529
Polarisatie en radicalisering	1 272
Pilot gemengde scholen	550
Bevorderen maatschappelijke participatie vrouwen uit etnische minderheden	900
Correctie aanpak kindermishandeling	2 916
Drank- en Horecawet (Pilot) BZK-deel	1 087
Drank- en Horecawet (Pilot) VWS-deel	1 088
Pilot VVE Groningen	1 600
Pilot VVE Limburg en Drenthe	3 000
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel 1e tranche	4 700
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel 2e tranche	2 830
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel 1e tranche	3 750
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel 2e tranche	13 223
Koplopers regeling homo emancipatiebeleid	440
Sport en bewegen	7 764
Stimulering lokaal klimaatbeleid (SLOK)	13 095
Ondersteuning bibliotheken	5 791
Regeling taalcoaches overig	3 060
Gezinsmanagers Gouda	300
Innovatietrajecten: Deltaplan inburgering	1 887
Stand 1ste suppletore begroting 2009	168 701
Mutaties opgenomen in Ontwerpbegroting 2010 als Voorlopige Uitkomsten 2009:	
Pilot gemengde scholen	140
Regeling cultuurparticipatie	5 785
Bevorderen maatschappelijke participatie vrouwen uit etnische minderheden (toevoeging Delft)	50
Budget 40+ wijken	30 000
Antillianengemeenten overbrugging 2009	4 462
SLOK extra middelen	2 700
Maatregelen psychosociaal in AWBZ	1 000

2de suppletore begroting 2009:

Lokale preventieaanpak eerge relateerd geweld	790
Veilige publieke taak 2009	176
Spoorse doorsnijdingen	19 807
Koplopers tijdbeleid 2009	50
Voorbeeldprojecten wijkeconomie	6 000
Herbestemming aandachtswijken	2 000
Polarisatie en radicalisering tranche 2009	1 711
Innovatietrajecten: Proeftuinen inburgering	877
Aanpak Marokkaans-Nederlandse probleemjongeren (WWI-deel)	5 518
Herstructurering bedrijventerreinen (EZ-deel) (decentralisatie-uitkering)	10 000
Herstructurering bedrijventerreinen (VROM-deel) (decentralisatie-uitkering)	9 000
Jeugdwerkloosheid 1e tranche	42 700
Jeugdwerkloosheid 2e tranche	17 100
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel	- 69
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel	- 158
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties VWS-deel OVA	575
Impuls Brede scholen Combinatiefuncties OC&W-deel OVA	327
Koplopers regeling homo emancipatiebeleid: toevoeging	40
Schuldhelpverlening 2009 Spekmangelden	3 569
Drugsoverlast Maastricht	150
Gezinscoaches	124

Stand 2de suppletore begroting 2009**333 125**